

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 6Cdo/68/2018                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 5113212812                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 27.11.2019                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Ivan Machyniak           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2019:5113212812.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ B. A. Kaloča, nar. XX. X. XXXX, 2/ B. Y. L., nar. XX. X. XXXX, obaja bytom v Ž. - F., U. N. XXX/X, v dovolacom konaní zastúpení JUDr. Genovévou Hlásnikovou, advokátkou so sídlom v Žiline, J. M. Hurbana 334/32, proti žalovaným 1/ G. R., nar. X. X. XXXX, 2/ K. R., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom v L. XXX, v dovolacom konaní zastúpení JUDr. Janou Ftorkovou, advokátkou so sídlom v Žiline, Vojtecha Spanyola 8343/1A, o zriadenie vecného bremena, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 14C/118/2013, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 15. augusta 2017 sp. zn. 5Co/179/2017, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina rozsudkom z 22. novembra 2016 č. k. 14C/118/2013 -308 zriadil vecné bremeno práva prechodu pešo a prejazdu autom cez pozemky KNC parc. č. XXXX/X TTP. o výmere 2 m<sup>2</sup>, KNC parc. č. XXXX/X záhrada o výmere 3 m<sup>2</sup>, KNC parc. č. XXXX/X záhrada o výmere 3 m<sup>2</sup> a KNC parc. č. XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 7 m<sup>2</sup>, katastrálne územie L. vytvorených geometrickým plánom č. 915091-2/2015 B. G. E., dňa 09. 11. 2015 v prospech vlastníka stavby domu č. súpisné XXX postaveného na KNC parc. č. XXXX katastrálne územie L.. Geometrický plán vyhotovený B. G. E. č. 915091-2/2015 tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku. Žalobcom 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ náhradu za zriadenie vecného bremena v sume 365 eur do 10 dní od právoplatnosti rozsudku. Návrh vo zvyšku (pokiaľ žalobcovia žiadali zriadenie vecného bremena aj k príľahlým pozemkom) zamietol a rozhodol o náhrade trov konania. Vychádzal zo zistenia, že žalobcovia 1/ a 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi v celosti nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území L., a to stavby - domu č. súpisné XXX na KNC parc. č. XXXX a pozemkov KNC parc. č. XXXX, KNC parc. č. XXXX, KNC parc. č. XXXX, KNC parc. č. XXXX., že žalovaní 1/a 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi v celosti nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území L., a to pozemkov KNC parc. č. XXXX., KNC parc. č.

XXXX/X a KNC parc. č. XXXX/X (na tomto je postavená garáž), ktoré z jednej strany hraničia s pozemkom parc. č. XXXX (poľná cesta), že pozemok parc. č. XXXX . s okrajovými časťami pozemkov vlastnícky patriacich žalovaným 1/ a 2/ slúži oddávna ako príjazdová cesta k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam, ktorých vlastníkmi sú žalobcovia 1/ a 2/ a že títo sa pokúsili o mimosúdnu dohodu so žalovanými vo veci zriadenia vecného bremena (list z 20. 3. 2013), avšak zmierlivé vyriešenie zostalo bezvýsledné. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal preukázané, že jediný možný prístup z verejnej komunikácie k domu vlastnícky patriacemu žalobcom je možný len cez pozemok KNC parc. č. XXXX, ktorý predstavuje existujúcu nespevnenú poľnú cestu a ktorá podľa znalca B. G. E. zasahuje v spornom úseku okrajové časti pozemkov vlastnícky patriacich žalovaným 1/ a 2/. Spornou medzi stranami zostala skutočnosť, či je vhodné viesť prístup po príjazdovej poľnej ceste (parc. č. XXXX) s využitím okrajových častí pozemkov KNC parc. č. XXXX/X a KNC parc. č. XXXX/X, t. j. podľa doterajšieho stavu alebo s využitím okrajových častí protiahlych pozemkov KNC parc. č. XXXX a KNC parc. č. XXXX/X. Podľa okresného súdu šírka poľnej cesty v spornom úseku nepostačuje pre prejazd osobným motorovým vozidlom. Preto ak by došlo k zriadeniu vecného bremena s využitím časti pozemkov na jednej alebo druhej strane od poľnej cesty, v oboch prípadoch by došlo k obmedzeniu vlastníckych práv, a to v druhom prípade nielen u žalovaných, ale aj u ďalších spoluvlastníkov týchto parciel (žalovaní nie sú výlučnými vlastníkmi KNC parc. č. XXXX a KNC parc. č. XXXX/X). Rovnako v druhom prípade by musel o zriadení vecného bremena rozhodnúť súd, lebo k dohode medzi stranami nedošlo aj vzhľadom na neznámych spoluvlastníkov uvedených parciel. V porovnaní s jestvujúcim stavom by museli byť v druhom prípade vynaložené väčšie náklady, a to na vybudovanie odvodňovacieho žľabu, spevnenie a odstránenie nerovností. Riadiac sa zásadou účelnosti a doterajšieho využitia dospel k záveru, že treba pristúpiť k zriadeniu vecného bremena po jestvujúcom stave prechodu, ktorá bola žalobcami 1/ a 2/ (ale aj vlastníkmi okolitých nehnuteľností) využívaná odkedy nadobudli nehnuteľnosti do vlastníctva (od roku 1999) samozrejme za poskytnutia primeranej náhrady. Takýto zásah do vlastníckych práv neobmedzuje žalovaných nad nevyhnutnú mieru, ktorú možno požadovať, aby žalobcovia mali zabezpečený prístup k stavbe v ich vlastníctve, pričom vzdialenosť stavby (garáže postavené žalovanými na pozemku KNC parc. č. XXXX/X) od prístupovej cesty je postačujúca, aby nedochádzalo pri prejazde motorovým vozidlom k poškodeniu stavby. Boli tak splnené všetky zákonné podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka pre zriadenie vecného bremena v prospech vlastníka stavby. Žalobe vo vzťahu k stavbe domu č. súpisné XXX na KNC parc. č. XXXX preto vyhovel s tým, že uložil žalobcom povinnosť zaplatiť žalovaným za obmedzenie ich vlastníckych práv primeranú náhradu v sume 365 eur. Pri stanovení jej výšky vychádzal zo záverov znaleckého posudku znalca B. G. L. č. 72/2016. Pokiaľ sa žalobcovia domáhali zriadenia vecného bremena aj vo vzťahu k pozemkom KNC parc. č. XXXX, KNC parc. č. XXXX, KNC parc. č. XXXX, žalobu v tejto časti ako nedôvodnú zamietol (zo strany žalobcov nebola preukázaná nevyhnutnosť zriadenia prístupu k pozemkom bez vlastníctva stavby). Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.

2. Krajský súd v Žiline rozsudkom z 15. augusta 2017 sp. zn. 5Co/179/2017 na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutých častiach potvrdil a rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozsudku uviedol, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie sporu, správne vec po právnej stránke posúdil a svoje rozhodnutie odôvodnil zrozumiteľne, výstižne a vyčerpávajúcym spôsobom. Na zdôraznenie jeho správnosti uviedol, že predpokladom pre zriadenie vecného bremena v zmysle § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka je to, že vlastní stavby, ktorý nemá prístup k stavbe, si nemôže tento prístup zabezpečiť inak. Pod možnosťou zabezpečiť prístup inak, je treba rozumieť možnosť zabezpečiť si prístup cez jemu patriace pozemky, a to aj vtedy, ak by sa tento prístup javil ako obtiažnejší. Na druhej strane, nie je možné vylúčiť zriadenie vecného bremena ani vtedy, ak by vlastní stavby mohol síce zabezpečiť prístup cez jemu patriace pozemky, avšak zriadenie by bolo v zjavnom nepomere s obmedzením vlastníka susediaceho pozemku. Občiansky zákonník v citovanom ustanovení rieši možný konflikt výkonu vlastníckych práv zriadením vecného bremena spočívajúci len v podobe práva cesty cez cudzí pozemok, pričom právom cesty treba rozumieť nielen právo prechodu, ale aj právo prejazdu, ak je to pre riadne využitie nehnuteľnosti potrebné. V konaní bolo preukázané, že žalobcovia ako vlastníci stavby, nemajú k nej prístup cez svoje príhlé pozemky a prístup nemožno zabezpečiť inak. Správne preto súd prvej inštancie zriadil vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu a prejazdu autom po už

jestvujúcim stave prechodu, ktorý bol takto užívaný od dávnych čias. Správne rozhodol aj o primeranej náhrade za obmedzenie vlastníckych práv žalovaných 1/ a 2/. Nestotožnil sa s riešením navrhovaným žalovanými, a to s eventúalnym zriadením prístupovej cesty s využitím protihľých pozemkov. K žalovaným ponúknutej možnosti odkúpiť spoluvlastnícke podiely k týmto pozemkom uviedol, že nikoho nemožno nútiť, aby vlastnil niečo, čo vlastniť nechce, keďže právo nadobudnúť a vlastniť vec je právom a nie povinnosťou. Rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a ods. 2 C. s. p. v odvolaní napadnutej časti potvrdil.

3. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podali včas dovolanie žalovaní 1/ a 2/ pre nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, pričom prípustnosť dovolania vyvodzovali z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. Uviedli, že zriadením vecného bremena súdom v prípade prejazdu motorového vozidla bude poškodzovaná ich garáž, ktorej stena sa nachádza v tesnej blízkosti cesty. Poukazovali na to, že vykonaným dokazovaním bola preukázaná možnosť zabezpečiť prístup k stavbe žalobcov aj inak, a to cez okrajové časti pozemkov z pravej strany poľnej cesty (KNC parc. č. XXXX a parc. č. XXXX/X), ktoré sú zatrávnené a nezastavané stavbami. Za tejto situácie súd mal žalobu zamietnuť z dôvodu, že zriadením vecného bremena by sa vytvoril nepomer medzi oprávnenými záujmami žalovaných a žalobcov. Žalobcovia v konaní nepreukázali, že sa usilovali zabezpečiť si právo cesty iným spôsobom ako rozšírením poľnej cesty do ich pozemkov. Neprejavili záujem jednať o zriadení práva cesty po okrajových častiach vyššie uvedených pozemkov s ich podielovými spoluvlastníkmi, ktorými sú aj žalovaní, ktorí v priebehu konania prejavili ochotu previesť na žalobcov časť spoluvlastníckych podielov k týmto nehnuteľnostiam. Poukazovali na to, že bežne vlastníci rekreačných chát (ale aj v prípade obytných domov) svoje motorové vozidlá parkujú na odstavných plochách a nie priamo pri stavbe domu a do stavieb prichádzajú pešo. V tomto prípade majú žalobcovia ako vlastníci stavby od verejnej komunikácie k hranici svojho pozemku cez poľnú cestu len niekoľkokometrovú vzdialenosť (18 m), čo nevybočuje z obvyklej vzdialenosti stavby od miesta prjazdu k nej. Nejde preto o taký výnimočný prípad, kedy by bolo vylúčené zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve prejazdu motorovým vozidlom po pozemku v ich vlastníctve. Aj z tohto dôvodu súd mal žalobu zamietnuť, keďže právo prechodu pešo je možné realizovať po existujúcej miestnej komunikácii. Právna otázka týkajúca sa zriadenia len práva cesty vlastníka stavby cez príľahlý pozemok nebola ešte v rozhodovacej praxi slovenského dovolacieho súdu na rozdiel od dovolacieho súdu v Českej republike riešená. Podľa žalovaných rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo aj na vyriešení otázky, „či za stavu, že žalobcovia, ktorí nevyužívajú na prístup ani celú šírku miestnej komunikácie KNC parc. č. XXXX., sú oprávnení žiadať zriadenie vecného bremena práva cesty pešo a motorovým vozidlom po pozemkoch žalovaných, navyše ak z pravej strany majú možnosť rozšíriť si prístupovú cestu po okrajových častiach pozemkov KNC parc. č. XXXX a parc. č. XXXX/X“. Okrem toho v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu neboli doposiaľ vyriešené ani právne otázky, kedy prístup k stavbe je možné alebo nie je možné zabezpečiť inak a či pri posudzovaní žaloby o zriadenie vecného bremena za stavu, že je možné rozšírenie vecného bremena viacerými spôsobmi, súd môže vychádzať z ustanovenia § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka zriadiť vecné bremeno podľa žaloby, keď jednou z hmotnoprávných podmienok možnosti zriadenia vecného bremena je skutočnosť, že prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak. Navrhli, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobcovia 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že ak žalovaní uplatňujú ako dovolací dôvod nesprávne právne posúdenie veci, bolo ich povinnosťou vysvetliť, z čoho vyvodzujú prípustnosť dovolania, vysvetliť právnu otázku, ktorá nebola v doterajšej praxi dovolacieho súdu vyriešená. Z dovolania žalovaných uvedené skutočnosti nie sú zjavné a preto nimi tvrdený dovolací dôvod neobstoí a dovolanie nie je prípustné. Tvrdenia žalovaných uvedené v dovolaní považovali za účelové, nepravdivé a zavádzajúce. Navrhli, aby dovolací súd nimi podané dovolanie odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba odmietnuť. Na odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 viackrát (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde

nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

7. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol Civilný sporový poriadok v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012, 7 Cdo 92/2012).

8. Prípustnosť dovolania sa v novej právnej úprave v porovnaní s úpravou účinnou do 30. júna 2016 zásadným spôsobom zmenila. Právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 nanovo a v porovnaní s predchádzajúcou úpravou odlišne (prísnejšie) formuluje náležitosti dovolania. Oproti úprave účinnej pred týmto dňom ide ďalej v tom zmysle, že nevyžaduje len to, aby bol dovolateľ [fyzická osoba, ktorá nemá právnické vzdelanie (poznámka dovolacieho súdu: ďalší text tohto uznesenia sa týka takéhoto dovolateľa)] zastúpený advokátom, ale aj to, aby už podané dovolanie bolo spísané advokátom (§ 429 ods. 1 veta druhá C. s. p.). Zmyslom tejto právnej úpravy je vytvoriť v civilnom sporovom konaní procesný filter na zjavne neopodstatnené, neprípustné, protirečivé alebo rozporuplné dovolania a zabezpečiť, aby podané dovolanie malo všetky potrebné náležitosti.

9. V preskúmanej veci je z obsahu dovolania zrejmé, že dovolatelia uplatňujú dovolací dôvod podľa § 432 C. s. p., pričom prípustnosť dovolania vyvodzujú z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.).

11. Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

12. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

13. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).

14. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.).

15. Pokiaľ ide o požiadavku vymedzenia tohto dovolacieho dôvodu, treba uviesť, že právnym posúdením veci je činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio fakty), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnú normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávne právne posúdenie veci nemožno preto vymedziť nesprávnym či neúplným zistením skutkového stavu, resp. nesprávnym hodnotením dôkazov. Ani sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo jednoduché spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným § 432 ods. 2 C. s. p.

16. V preskúmanej veci dovolatelia v dovolaní síce uviedli, že dovolanie podávajú z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 432 ods. 1 C. s. p., no pokiaľ argumentujú tým, že v prípade prejazdu motorového vozidla bude poškodzovaná ich garáž, že žalobcovia nevyužívajú na prístup ani celú šírku poľnej cesty KNC parc. č. XXXX, že bola možnosť zabezpečiť prístup k stavbe cez okrajové časti pozemkov z pravej strany poľnej cesty (KNC parc. č. XXXX a parc. č. XXXX/X), že žalobcovia neprejavili záujem jednať o zriadení práva cesty po okrajových častiach vyššie

uvedených pozemkov s ich podielovými spoluvlastníkmi, ide len o polemiku s rozhodnutím odvolacieho súdu, resp. o námietky, ktoré sa týkajú spochybňovania správnosti skutkových zistení. Nesprávnym zistením skutkového stavu, prípadne len samou polemikou s rozhodnutím súdu, ako už bolo uvedené vyššie, nie je možné podľa Civilného sporového poriadku vymedziť dovolací dôvod, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci. Uplatnenie tohto dovolacieho dôvodu predpokladá spochybnenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom (nie otázok skutkových). Podľa dovolacieho súdu takáto argumentácia v dovolaní dovolateľov absentuje.

17. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že konajúce súdy za základ svojho rozhodnutia vzali záver, že jedinou prístupovou cestou k stavbe žalobcov je poľná cesta KNC parc. č. XXXX, čo nespochybňovali ani žalovaní a že v rámci tohto prístupu boli sporovými stranami navrhované dve možnosti. Súd prvej inštancie vo vzťahu k týmto alternatívam náležitým spôsobom objasnil dôvody, pre ktoré šírka poľnej cesty v spornom úseku nepostačuje pre prejazd motorovým vozidlom a je nutné použiť okrajové časti cudzích pozemkov a jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo dospel k záveru o vhodnosti použiť jestvujúci stav a nie žalovanými navrhovanú možnosť cez okrajové časti pozemkov KNC parc. č. XXXX a parc. č. XXXX/X.

18. Nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p., je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil nesprávne.

19. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnou (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, nie o právnú otázku, ktorá podľa dovolateľa mala byť riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

20. Dovolatelia za právne otázky, ktoré dovolacím súdom doposiaľ neboli riešené považovali otázky, či „za stavu, že žalobcovia, ktorí nevyužívajú na prístup ani celú šírku miestnej komunikácie KNC parc. č. XXXX, sú oprávnení žiadať zriadenie vecného bremena práva cesty pešo a motorovým vozidlom po pozemkoch žalovaných, navyše, ak z pravej strany majú možnosť rozšíriť si prístupovú cestu po okrajových častiach pozemkov KNC parc. č. XXXX a parc. č. XXXX/X“ a „či pri posudzovaní žaloby o zriadenie vecného bremena za stavu, že je možné rozšírenie vecného bremena viacerými spôsobmi, súd môže vychádzajúc z ustanovenia § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka zriadiť vecné bremeno podľa žaloby (t. j. vyhovieť žalobe alebo žalobu zamietnuť), keď jednou z hmotnoprávnych podmienok možnosti zriadenia vecného bremena je skutočnosť, že prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, resp. či súd sa musí otázkou, či prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, prednostne zaoberať.“

21. Podľa dovolacieho súdu obe otázky nastolené dovolateľmi nemožno považovať za vymedzené zákonom predpokladaným spôsobom. Prvá otázka zjavne nespĺňa charakteristické znaky právnej otázky, na vyriešení ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, lebo sa ňou dovolatelia v podstate pýtajú, či za určitého nimi tvrdeného skutkového stavu, žalobcovia môžu žiadať zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve cesty pešo a motorovým vozidlom. Pokiaľ ide o druhú otázku, táto nie je dovolateľmi vymedzená určitým a zrozumiteľným spôsobom. Takto dovolateľmi vymedzené otázky nemožno považovať za také právne otázky, ktoré sú z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. relevantné.

22. Dovolací súd na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že dovolanie podané dovolateľmi pre nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, nezodpovedá požiadavkám z hľadiska vymedzenia dovolacieho dôvodu podľa §§ 432 až 435 C. s. p., čo je dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f) C. s. p.

23. Okrem toho pre všetky prípady vymenované pod písmenami a), b) a c) § 421 ods. 1 C. s. p. platí, že dovolanie je prípustné vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu alebo zmeňujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak dovolateľom nastolená otázka je otázkou právnou (v žiadnom prípade sa nepripúšťa riešenie skutkových otázok) a ak ide o takú právnú otázku, od vyriešenia ktorej záviselo

rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie je splnený niektorý z týchto predpokladov prípustnosti, dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. V takomto prípade dovolací súd nemôže uskutočniť dovolací prieskum; je tu bez ďalšieho dôvodu na odmietnutie dovolania.

24. Dovolací súd v tejto súvislosti považoval za potrebné osobitne sa vyjadriť k námietke dovolaateľov týkajúcej sa ich argumentácie zriadenia vecného bremena spočívajúceho len v práve prechodu pešo po príľahlom pozemku.

25. Z obsahu spisu je zrejmé, že dovolaťelia takúto argumentáciu v konaní pred súdom prvej inštancie a ani v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie (hoci ho napádali aj pre nesprávne právne posúdenie veci), nepoužili. Súd prvej inštancie a rovnako aj odvolací súd nemali preto žiaden dôvod k tejto, až v dovolacom konaní dovolaateľmi uplatnenej argumentácie, zaujímať v rozhodnutiach osobitné stanovisko. Konajúce súdy teda vôbec neriešili otázku, či vzhľadom na konkrétne okolnosti, postačuje zriadiť vecné bremeno v prospech žalobcov spočívajúce len v práve prechodu pešo. Od vyriešenia tejto otázky preto rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo. Nebol tak splnený jeden zo základných predpokladov prípustnosti dovolania vyplývajúci z ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p.

26. Dovolací súd napokon poznamenáva, že v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky so zreteľom na vyššie uvedené dôvody, dovolanie žalovaných 1/ a 2/ odmietol podľa § 447 písm. c) a f) C. s. p.

28. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobcom 1/ a 2/ úspešným v dovolacom konaní priznal ich plnú náhradu, a to uložením povinnosti žalovaným 1/ a 2/ zaplatiť náhradu týchto trov s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 1 a 2 C. s. p.).

29. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.